

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Економічний факультет

Кафедра теоретичної і прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЦІНОУТВОРЕННЯ У ПТБД

Освітня програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Спеціальність 076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"

Галузь 07 "Управління та адміністрування"

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Ціноутворення у ПТБД
Викладач (-і)	Ємець Ольга Іванівна, доц., к.е.н., доц. теоретичної і прикладної економіки Сас Людмила Степанівна доц., к.е.н., доц.
Контактний телефон викладача	+380979040894 +380971798462
Е-mail викладача	olha.yemets@pnu.edu.ua liudmyla.sas@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://ktype.pnu.edu.ua/графік-проведення-консультацій/ .
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Ціноутворення — процес встановлення і розробки ціни на товари та послуги (цінності). Предметом дисципліни «Ціноутворення» є порядок формування цін на товари та послуги. Вивчення даної дисципліни спрямоване на підвищення рівня загальноекономічної підготовки студентів і формування в них теоретичних та практичних навичок з ціноутворення в умовах ринкової економіки.</p> <p>Об'єктом дослідження дисципліни «Ціноутворення» є сукупність соціально-економічних відносин в системі ціноутворення.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. «Теоретичні засади ціноутворення та його регулювання» Змістовий модуль 2. «Види цін, удосконалення ціноутворення».</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни “Ціноутворення у ПТБД” є формування у студентів системи знань про ціни, їх види, склад та структуру, цінову політику та стратегію ціноутворення</p> <p>1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Ціноутворення у ПТБД” вивчення законодавчої та нормативної бази стосовно процесу ціноутворення на підприємствах; вивчення системи цін, основних видів та функцій, складу ціни та формування її елементів; розуміння методології розробки цінової політики та стратегії підприємства; опанування методів ціноутворення; вміння застосовувати знання для розробки цінової політики підприємства; вміння розраховувати ціну продукції (робіт, послуг); розуміння цілей та методів державного регулювання цін, його впливу на економічні процеси.</p> <p>1.3. Цілі навчальної дисципліни згідно з вимогами освітньої програми:</p> <p>1. Студент повинен знати:</p> <p>1.1 Сутність і завдання ціноутворення; 1.2. Елементний склад ціни і види цін;</p>	

- 1.3.Методологію ціноутворення;
- 1.4.Методи ціноутворення;
- 1.5 Цінову політику підприємств і вибір цінової стратегії;
- 1.6. Суть державної політики ціноутворення;
- 1.7. Особливості формування цін в сучасних умовах;
- 1.8. Особливості формування цін біржової торгівлі;
- 1.9. Суть цін зовнішнього ринку.

2. Студент повинен уміти:

- 2.1. Визначити цінову політику підприємства;
- 2.2. Вибирати цінові стратегії;
- 2.3. Розрахувати ціни відповідно до їх елементного складу;
- 2.4. Визначити ціни міжнародних контрактів;
- 2.5. Основні принципи і правила формування зовнішньоторгових цін.

3. Студент повинен мати навички:

- 3.1. Аналітично мислити, уміння оптимістично оцінити ситуацію та прийняти рішення, чесність та відповідальність за правильність та об'єктивність проведення цінової політики підприємства та розрахунок ціни товару (роботи, послуги);
- 3.2 Використання методичних та практичних прийомів розрахунку початкових цін відповідно до передумов їх практичного застосування;
- 3.3.Впровадження різних видів цінових пристосувань (цінові знижки, цінова дискримінація) та обґрунтування доцільності їх впровадження в практику

4. Результати навчання і компетентності

Результати навчання

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

Компетентності

ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідних наук і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		16	
семінарські заняття		16	
самостійна робота		58	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий

8	076 "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність"	4	Дисципліна вільного вибору студента				
Тематика курсу							
Тема		кількість год.					
		Денна форма			Заочна форма		
		лекції ї	семінар и	самостій на робота	лекції ї	семінар и	самостій на робота
Тема 1. Сучасні теоретичні та методологічні основи ціноутворення		1	1	4	1	1	6
Тема 2. Склад ціни та формування її елементів		1	1	4			6
Тема 3. Чинники ціноутворення		1	1	4	1	1	4
Тема 4. Цінова політика і стратегія підприємства		1		4	1	1	6
Тема 5. Методи ціноутворення		2	2	4	1	1	6
Тема 6. Державне регулювання цін		1	1	4			4
Тема 7. Система цін. Види цін і тарифів		2	2	4	1	1	6
Тема 8. Математичні методи оптимізації цін		1	1	4			4
Тема 9. Ціноутворення у сфері виробництва сільськогосподарської продукції		2	2	4	1	1	6
Тема 10. Ціни біржової угоди		2	2	4			6
Тема 11. Ціноутворення зовнішнього ринку		1	1	4	1	1	4
Тема 12. Ціноутворення у торговельній діяльності		1	1	4	1	1	6
ІНДЗ				10			10
Усього годин		16	16	58	8	8	74
6. Система оцінювання курсу							
Загальна система оцінювання курсу	100 бальна – (50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен)						
	Поточне тестування та самостійна робота			Екзаменаційна робота (екзамен)	Сума балів з навчальної дисципліни		
	Модуль 1		Модуль 2				
	Змістовий модуль 1 поточний контроль	Змістовий модуль 2 Самостійна робота	Змістовий модуль 3 Індивідуальне науково-дослідне завдання				
	Теми 1-12 30	Теми 1-12 10	Теми 1-12 10				
50			50	100			
Семінарські заняття	Поточні оцінки 2, 3, 4, 5, які можуть отримати під час семінарських занять сумуються і розраховується середнє арифметичне (із заокругленням до десятих). Середній бал за поточний контроль переводиться у 30 бальну шкалу.						
Самостійна	Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і						

робота	для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (дві спроби – кращий результат). Максимальна кількість балів за тестування становить 10 балів.
Вимоги до письмової роботи	Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ). Студент бере за основу реальне підприємство на якому працює він, його батьки, родичі чи знайомі; або яке розміщено за місцем проживання. Вихідними даними є загальні характеристики підприємства, характер виробничої діяльності, асортимент продукції, що випускається, ринкові позиції. Розробляє та оформляє роботу “Розрахунок ціни реалізації продукції” на аркуші формату А4 і приносить на останнє семінарське заняття. Максимальна кількість балів за ІНДЗ становить 10 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за три змістові модулі: ЗМ 1. Поточний контроль (1-30 балів). ЗМ 2. Самостійна робота (1-10 балів). ЗМ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання (1-10 балів). Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою теоретичної і прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
7. Політика курсу	
<p>Підсумковою формою контролю є екзамен, який проводиться виключно у письмовій формі. Максимальна кількість 50 балів за екзаменаційну роботу.</p> <p>Студентам, які мають з навчальної дисципліни оцінку від 1 до 49, були недопущені або не з'явилися на екзамен, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіку ліквідації академзаборгованості за встановленими правилами.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1.Верхоглядова Н.І., Ільїна С.Б., Іваннікова Н.А. та ін. Основи ціноутворення: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007 р. – 252 с. 2. Колесников О.В. Ціноутворення: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.- 144 с. 3. Корінев В.Л. Маркетингова цінова політика: Навчальний посібник/ В.Л.Корінев, М.Х. Корецький, О.І. Дацій. – К.: Центр навчальної літератури, – 2007. – 200 с. 4. Литвиненко А.М. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. / Я.В. Литвиненко. — К. : Знання, 2010. — 294 с. — (Вища освіта ХХІ століття). 5. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення. Навчальний посібник - К.: «Центр учбової літератури», 2012. - 480 с. 6. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення механізмів державного регулювання ринку сільськогосподарської продукції : закон України від 4 червня 2009 року №1447-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2009. - № 53. - С. 7-15. 	

7. Про оптові ринки сільськогосподарської продукції : закон України від 25 червня 2009 року № 1561-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2009. - № 58. - С. 9-16.

8. Про ціни та ціноутворення : закон України від 12 червня 2012 № 5007-VI // Офіційний вісник України : збірник нормативно-правових актів. - 2012. - № 58. - С. 11-17.

9. Тормоса Ю.Г. Ціни та цінова політика: Навч.-метод. Посібник для самост. Вивч. Дисц. – Вид. 2-ге, без змін – К.: КНЕУ, 2006, - 92 с.

10. Шкварчук Л.О. Ціноутворення: підручник / Л.О. Шкварчук. – К.: Кондор. – 2008. – 460 с.

Викладач

Сас Л.С.